

Finansiranje lokalnih samouprava na severu Kosova – igranka bez prestanka

Dragiša Mijačić
Jovana Jakovljević
dr Vesela Vlašković¹

Jul 2017.

Ovaj policy brief je napisan u okviru projekta finansiranog preko granta Američke Ambasade u Prištini. Mišljenja, stavovi i zaključci ili preporuke sadržane u tekstu pripadaju autorima i ne izražavaju neophodno stavove State Departmenta.

1. Uvod

Opštine na severu Kosova postale su budžetski korisnici tek nakon lokalnih izbora i konstituisanja lokalnih organa vlast. Međutim, proces finansiranja lokalnih samouprava na severu Kosova takođe prati mnoštvo izazova koji su karakteristični i za druge segmente funkcionisanja ovih opština.

Cilj ovog rada jeste da prikaže pravni okvir koji reguliše proces pripreme, predstavljanja i usvajanja budžeta opština, kao i da prikaže glavne izazove u procesu realizacije budžeta u opštinama na severu Kosova.

2. Sistem finansiranja opština na Kosovu

Finansiranje opština na Kosovu je regulisano zakonom o lokalnoj samoupravi,² zakonom o finansijama lokalne samouprave³ i zakonom o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti.⁴ Prilikom izrade ovih zakona konsultovane su odredbe Evropska povelja Saveta Evrope o lokalnoj samoupravi koja u članu 9 određuje da opštine trebaju imati dovoljno finansijskih sredstava za uspešnu realizaciju dodeljenih nadležnosti.⁵

Zakonom o lokalnoj samoupravi su definisane nadležnosti opština, koje mogu biti sopstvene, delegirane i proširene.⁶ Sa druge strane, zakon o finansijama lokalnih samouprava

¹ Copyright ©InTER2017. Komentare i sugestije slati na office@regionalnirazvoj.org.

² Zakon br.03/L – br. 040 o lokalnoj samoupravi, dostupno na <http://bit.ly/2tyqufg>

³ Zakon br.03/L – br. 049 o finansijama lokalne samouprave, dostupno na <http://bit.ly/2uO271h>. Zakon br.05/L-108 o izmeni i dopuni ovog zakona, dostupno na <http://bit.ly/2tsHLLa>.

⁴ Zakon br.03/L – br. 048 o upravljanju i odgovornostima za rad u javnim finansijama, dostupno na <http://bit.ly/2tH9BSS>. Poslednja izmena ovog zakona: Zakon br.05/L-063 o izmeni i dopuni zakona br.03/L-048, o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima, izmenjen i dopunjen zakonima br. 03/L-221, br. 04/L-116 i br. 04/L-194, dostupno na <http://bit.ly/2uOxetA>

⁵ Evropska povelja Saveta Evrope o lokalnoj samoupravi, dostupno na <http://bit.ly/2vOse5b>

⁶ Proširene delatnosti su definisane u članovima 19, 20, 21, 22 i 23 zakona o lokalnoj samoupravi, a tiču se nadležnosti iz oblasti zdravstva, obrazovanja i kulture, kao i prava učešća u izboru komandira policijske stanice.

određuje da Skupština, Vlada i nadležna ministarstva treba da osiguraju opštinama budžetska sredstva neophodna za realizaciju nadležnosti. U članu 7. ovog zakona definisani su izvori finansiranja opština, koji se sastoje iz:

- 1) sopstvenih prihoda, utvrđenih članom 8. ovog zakona;
- 2) operativnih grantova;
- 3) grantova za proširene nadležnosti;
- 4) transfera za delegirane nadležnosti;
- 5) vanrednih grantova;
- 6) finansijske pomoći od Republike Srbije;
- 7) prihoda od opštinskog zaduženja.

Sopstveni prihodi opština su određeni članom 8. istog zakona, i odnose na sledeće:

- 1) opštinske takse, naknade, korisničke naplate/tarife, druga plaćanja za javne usluge koje su obezbedjene od opštine kao i regulatorne naplate i kazne koje su odobrene na osnovu ovog zakona;
- 2) prihodi od davanja u zakup nepokretne imovine koja je smeštena u opštini i koja se nalazi pod upravom ili je u vlasništvu opštine;
- 3) prihodi od prodaje opštinske aktive (imovine);
- 4) prihodi od preduzeća koja su u potpunosti ili delimično u vlasništvu opštine;
- 5) zajednička plaćanja od strane korisnika obrazovnih i zdravstvenih usluga koje pruža opština;
- 6) prihodi koji su ostvareni od bilo koje opštinske agencije, odeljenja (departmana) ili organizacije, kao rezultat pružanja bilo kojih roba ili usluga;
- 7) kamata na opštinske uloge, ako postoje;
- 8) grantovi i/ili donacije od stranih vlada (izuzev finansijske pomoći od Republike Srbije) ili od stranih organizacija, uključujući vladine i ne-vladine organizacije i međunarodne i nadnacionalne institucije;
- 9) sve druge kategorije prihoda koje su određene kao sopstveni opštinski izvori prihoda na osnovu zakona.

Ovim zakonom je definisano i da opštine dobijaju operativna sredstva iz centralnog budžeta (član 23), i ona obuhvataju opšta operativna sredstva, operativna sredstva namenjena za obrazovanje i operativna sredstva namenjena za potrebe zdravstvene zaštite. Ova sredstva bi trebalo da budu raspoređena na osnovu pravičnih, transparentnih i objektivnih kriterijuma, dajući opštinama veću slobodu za raspoređivanje i potrošnju grantova.

Uslovi za finansiranje četiri opštine sa srpskom većinom na severu Kosova (Severna Mitrovica, Zvečan, Zubin Potok i Leposavić) su se stvorili tek nakon potpisivanja Briselskog sporazuma, organizovanja lokalnih izbora i konstituisanja opštinskih organa (Skupštine opštine i gradonačelnika). Tek nakon završetka ovog procesa opštine su pristupile izradi lokalnih budžeta, o čemu će biti reči kasnije u radu.

Kada se govori o finansiranju opština na severu Kosova, bitno je napomenuti i Fond za razvoj severnih opština koji je nastao kao rezultat Sporazuma o carini postignutog u okviru Briselskih pregovora. Naime, ovim sporazumom je predviđeno formiranje Fonda za razvoj severnih opština (ili tzv. Carinskog fonda) od carinskih prihoda prikupljenih na prelazu 1 (Jarinje) i 31 (Brnjak), od carinjenja robe koja je namenjena za sever Kosova kao i od carinjenja robe preduzeća koja su registrovana u četiri opštine na severu Kosova. Sredstva iz ovog Fonda mogu da koriste isključivo četiri opštine sa severa Kosova, i to za njihove razvoje projekte, kao što je izgradnja i održavanje javne infrastrukture (uključujući puteve, bolnice, vodosnabdevanje, tretiranje otpadnih voda i upravljanje otpadom), podršku preduzećima, poljoprivrednicima i civilnom društvu, promovisanje ljudskih prava, obrazovanje, pristup zdravstvenoj zaštiti i transport.

3. Proces izrade opštinskog budžeta

3.1 Procedure i rokovi za izradu budžeta opština

Zakon o godišnjim izdvajanjima reguliše izdvajanja za sve budžetske korisnike, uključujući i opštine, i daje im ovlašćenja da troše ili prenose javna sredstva do određenog iznosa i za određene namene, u okviru fiskalne godine.

Proces izrade opštinskog budžeta započinje izradom opštinskog srednjeročnog budžetskog okvira (U daljem tekstu: Srednjeročni okvir). To je dokument koji se usvaja svake godine od strane Skupštine opštine, obuhvata elemente za tri fiskalne godine i daje detaljnu analizu opštinskih prihoda i rashoda. Rashodi se planiraju u cilju održavanja strateških prioriteta za društveno ekonomski razvoj opštine. Srednjeročni okvir predstavlja koristan mehanizam putem kojeg se strateški prioriteti opštine mogu bolje integrisati u budžetski proces. Svaka opština je obavezna da izradi Srednjeročni okvir, što se zahteva preko godišnjeg pravilnika (cirkulara) za izradu opštinskih budžeta (u daljem tekstu: Budžetski cirkular) koje izdaje Ministarstvo finansija.

Kod pripremanja Srednjeročnog okvira i opštinskog budžeta najvažniju ulogu i odgovornost imaju gradonačelnik i Skupština opštine. Gradonačelnik je odgovoran za izradu budžeta, koji se podnosi Skupštini opštine na usvajanje. Nakon usvajanja budžeta, gradonačelnik je odgovoran i za njegovu realizaciju.⁷ Na nivou Skupštine opštine, Odbor za politiku i finansije je odgovoran za razmatranje svih finansijskih i fiskalnih dokumenata, pa samim tim i za razmatranje predloga budžeta.⁸ Svoje komentare na predlog budžeta može dati i Odbor za zajednice, koji ima pravo da iznese savetodavno mišljenje vezano za izdvajanja za nevećinske zajednice u opštinama. Nakon toga, oba dokumenta se šalju na usvajanje Skupštini opštine, kao najvišem predstavničkom telu opštine. U toku izrade (ili realizacije) budžeta opština može da se konsultuje sa Odeljenjem opštinskih budžeta iz Ministarstva finansija, koje je zaduženo da pruža pomoć opštinama po ovim pitanjima.

Postoje nekoliko konkretnih koraka koji se moraju ispoštovati prilikom procesa izrade i usvajanja Srednjeročnog okvira i opštinskog godišnjeg budžeta. Ti koraci su razrađeni u budžetskom cirkularu koji izdaje Ministarstvo finansija. Bužetski cirkular je osnovni dokument za planiranje opštinskog budžeta i sadrži smernice za njegovu izradu. Ovaj dokument daje uputstva, vremenske rokove i početna finansijska ograničenja za potrebe pripreme opštinskog budžeta i procene za naredne tri fiskalne godine.

U toku izrade budžeta postoje određeni rokovi koji moraju da se zadovolje, a koji su određeni sledećim datumima:

30. april	Proces izrade budžeta započinje time što je Vlada Kosova obavezna da do 30. aprila svake kalendarske godine podnese Skupštini Kosova na usvajanje Srednjeročni okvir ⁹ koji pokriva sledeću fiskalnu godinu i procene za naredne dve fiskalne godine. ¹⁰
15. maj	Rok do kada Ministar finansija mora da pošalje prvi Budžetski cirkular opštinskim Odeljenjima za finansije. ¹¹
30. jun	Rok do kada Skupštine opština treba da razmotre, izmene i usvoje Srednjeročni okvir, koji treba da se dostavi Ministarstvu finansija i stavi na uvid javnosti. Tokom izrade Srednjeročnog okvira lokalne vlasti bi trebale da se konsultuju sa ključnim akterima u zajednici, gde bi se putem javnih rasprava i upotrebom drugih mehanizama (anketa, direktnih sastanaka i sl.) razgovaralo o prioritetima opština. Pre usvajanja ovog dokumenta, Odbor za politiku i finansije bi takođe trebao da organizuje javna

⁷ Član 58, Zakon br.03/L – 040 o lokalnoj samoupravi, dostupno na <http://bit.ly/2tyqufg>

⁸ Član 52.2, Zakon br.03/L – 040 o lokalnoj samoupravi, dostupno na <http://bit.ly/2tyqufg>

⁹ Sadržaj Srednjeročnog okvira je dat u Članu 19 zakona o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti.

¹⁰ Član 5, Zakon br. 03/L-221 o izmenama i dopunama Zakona br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti, dostupno na <http://bit.ly/2tM8NM9>

¹¹ Član 6.2, Zakon br 03/L-221 o izmenama i dopunama Zakona br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti, dostupno na <http://bit.ly/2tM8NM9>

zasedanja, na kojima bi se raspravljalo o strateškim prioritetima opštine.¹²

15. avgust Rok do kada Ministar finansija dostavlja opštinama drugi budžetski cirkular, kojim se daju završna budžetska uputstva sa konačnim iznosima nivoa budžetskih transfera izračunatim u skladu sa zakonom o finansiranju lokalnih samouprava i u skladu sa predlozima iz Srednjeročnog okvira.
1. septembar Rok do kada gradonačelnik mora da podnese predlog opštinskog budžeta Skupštini opštine na razmatranje i usvajanje. Predloženi opštinski budžet mora da sadrži sledeće stavke: ekonomske i budžetske prognoze i pretpostavke; ukupnu procenu prihoda iz svih izvora; procenu ukupnih rashoda po svim ekonomskim kategorijama rashoda; procenu očekivane donatorske podrške; i sve ostale informacije od suštinske važnosti za budžet.¹³ Ukoliko gradonačelnik ne ispuni ovu obavezu u zakonski propisanom roku, Vlada uvodi sankcije opštini koje uključuju i imenovanje opštinskog finansijskog upravnika koji će preuzeti od gradonačelnika sve nadležnosti po ovom pitanju.¹⁴
30. septembar Skupštine opštine treba da razmotre, po potrebi i izmene, odobre i usvoje opštinski budžet za narednu godinu, koji treba da se podnese Ministarstvu finansija do 30. septembra. Uz predlog budžeta, opštine dostavljaju Ministarstvu finansija i Zahtev za izdvajanje sredstava.¹⁵ Ukoliko Skupština opštine ne usvoji predlog budžeta u zakonski predviđenom roku, Ministar administracije i lokalne samouprave može primeniti meru raspuštanja skupštine i uvođenje privremenih mera.¹⁶

Dakle, tokom izrade budžeta, opštine su dužne da podnesu Ministarstvu finansija dva glavna dokumenta. Prvi dokument je Srednjeročni okvir, koji prvo mora da odobri Odbor za politiku i finansije, a zatim i Skupština opštine, i koji mora da se dostavi Ministarstvu finansija do 30. juna. Drugi dokument je predlog godišnjeg opštinskog budžeta koji gradonačelnik podnosi Odboru za politiku i finansije i Skupštini opštine do 1. septembra, ona ga usvaja većinom glasova, i šalje ga Ministarstvu finansija do 30. septembra. Kada se usvojeni predlog budžeta dostavi Ministarstvu finansija, ono vrši proveru da li je budžet u skladu sa budžetskim cirkularom, i nakon toga, u roku od osam dana, obaveštava opštine da li im je budžet odobren ili je potrebno uraditi izmene.

3.2 Učešće građana u izradi predloga budžeta

Proces izrade Srednjeročnog okvira i godišnjeg opštinskog budžeta predviđa mogućnost aktivnog učešća građana. Građani imaju zakonske mogućnosti da zahtevaju izmenu određenih budžetskih kategorija i raspodela budžetskih sredstava, a odluku o prihvatanju ili odbijanju njihovih predloga donosi gradonačelnik. Građani takođe mogu prisustvovati i sednicama Odbora za politiku i finansije ili sednicama Skupštine opštine, gde mogu izneti predloge za finansiranje projekata od opšteg značaja. Prema zakonu o lokalnoj samoupravi sednice Skupštine opština i svih njenih odbora su otvorene za javnost. Pored toga, zakon obavezuje Odbor za politiku i finansije i Skupštinu opštine da organizuju javne rasprave o dokumentima od posebne važnosti za građane. Na ovim sastancima organi lokalnih samouprava su dužni da informišu građane o svim bitnim planovima ili programima od javnog interesa, među kojima spada i predlog budžeta. Prema podacima Ministarstva za administraciju i lokalnu samoupravu, tokom 2016. godine opštine Severna Mitrovica, Leposavić i Zvečan nisu održale nijednu javnu raspravu sa svojim građanima vezanu za budžetska pitanja.¹⁷

¹² Budžetski cirkular 2016/01 za opštine, Ministarstvo finansija, dostupno na <http://bit.ly/2tQilWZ>

¹³ Član 61.1 Zakon br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti, dostupno na <http://bit.ly/2tH9BSs>

¹⁴ Član 62, Zakon br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti, dostupno na <http://bit.ly/2tH9BSs>

¹⁵ Član 20.3, Zakon br. 03/L – 048 o upravljanju i odgovornostima za rad u javnim finansijama, dostupno na <http://bit.ly/2tH9BSs>

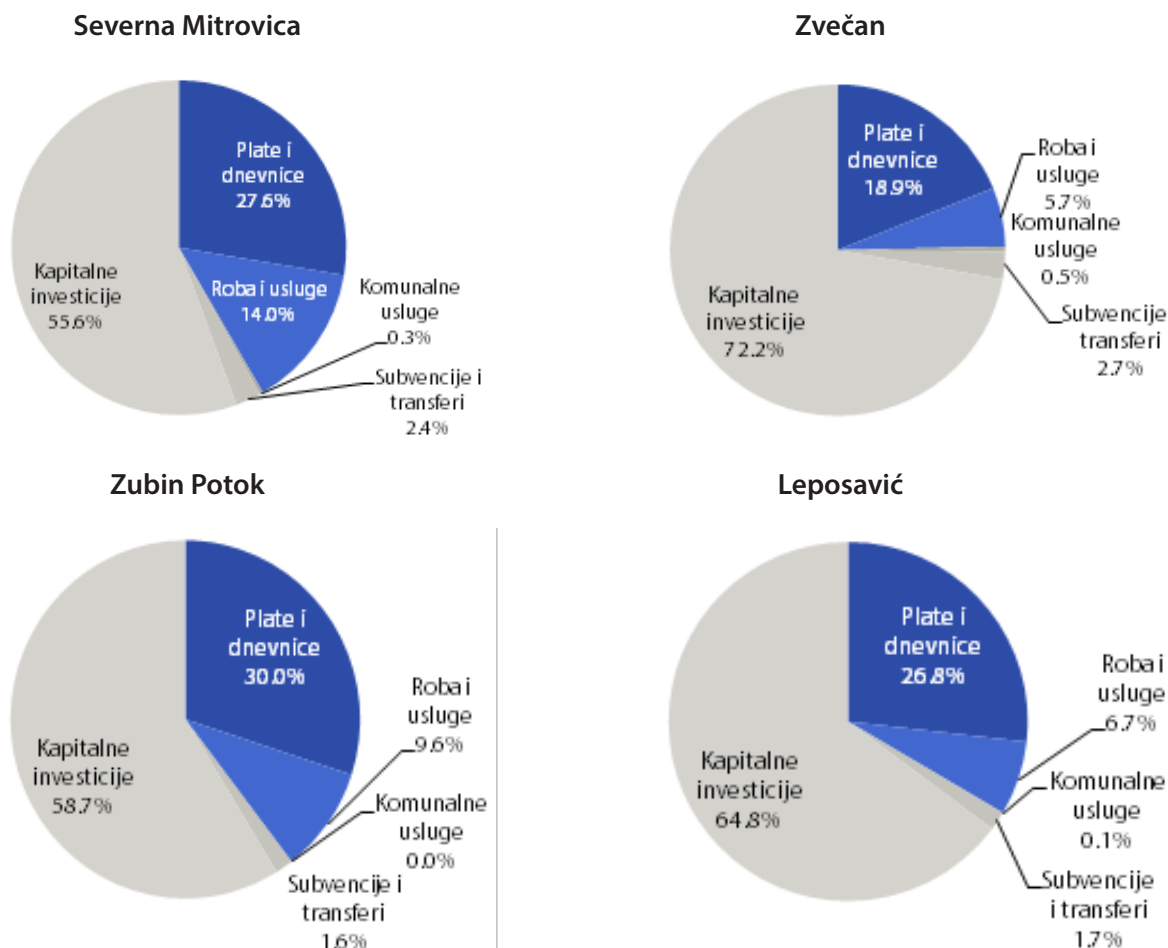
¹⁶ Član 50.2 Zakon br.03/L – 040 o lokalnoj samoupravi, dostupno na <http://bit.ly/2tyqufg>

¹⁷ Izveštaj funkcionisanja opština Republike Kosovo, u periodu januar-decembar 2016, dostupno na <http://bit.ly/2rC0zXq>

3.3 Analiza budžeta opština na severu Kosova za 2016. godinu

U 2016. godini opštine sa srpskom većinom na severu Kosova su imale na raspolaganju budžete u sledećim iznosima: Severna Mitrovica 6.771.782 evra, Zvečan 2.788.498 evra, Zubin Potok 2.459.026 evra, i Leposavić 4.227.337 evra. Ove opštine su na različite načine raspodelile budžetska sredstva po kategorijama, što se jasno može videti u grafikonu 1.

Grafikon 1. Raspodela budžetskih sredstava po kategorijama u opštinama na severu Kosova, za 2016. godinu

Izvor: Izveštaji revizije o godišnjim finansijskim izveštajima opštine Severna Mitrovica, Zvečan, Zubin Potok i Leposavić za godinu završno sa 31. decembrom 2016.

Iz grafikona se može videti da je opština Zvečan izdvojila najviše sredstava za kapitalne investicije (72,2%), najveća izdvajanja za plate i dnevnice su u opštini Zubin Potok (30%), dok su najveća izdvojena sredstva za robe i usluge u Severnoj Mitrovici (14%). Komunalne usluge u svim opštinama iznose ispod 1% budžeta, dok se iznosi za subvencije i transfere kreću od 2,7% u Zvečanu do 1,6% u Zubinom Potoku.

4. Godišnji finansijski i revizorski izveštaji

Nakon realizacije budžeta, opštine su u obavezi da pripreme i dostave godišnji finansijski izveštaj. Ovaj izveštaj se dostavlja generalnom direktoru Trezora¹⁸, a rok za podnošenje je 30 dana od zaključenja fiskalne godine. Za

¹⁸ Odeljenje Trezora ("Trezor") je osnovano u okviru Ministarstva za finansije i ekonomiju, i odgovorno je za upravljanje Konsoolidovanim Fondom Kosova kao i za ispunjavanje ostalih nadležnosti koje su im date zakonom

dostavljanje godišnjeg finansijskog izveštaja zaduženi su glavni finansijski službenik i glavni administrativni službenik u opštini.¹⁹ Izveštaj se takođe dostavlja i Nacionalnoj kancelariji revizije²⁰ koja sprovodi godišnju reviziju regularnosti budžeta Kosova i budžetskih korisnika (u ovom slučaju opština) u skladu sa zakonom.

Revizija opštinskih budžeta se sprovodi svake godine kako bi se utvrdilo da li se budžetima upravljalo pravilno, ekonomično i efikasno, i da li postoje sistemi za merenje njihove efikasnosti. U opštinama na severu Kosova revizorski izveštaji opštinskih budžeta se rade počevši od 2014. godine, a izveštaj za budžetsku 2016. godinu je objavljen u junu ove godine.

U nalazima revizorskih izveštaja za opštine na severu Kosova navodi se da je planiranje budžeta neadekvatno i da je njegova realizacija na niskom nivou. Primera radi, opština Zvečan je tokom 2016. godine iskoristila svega 58% raspoloživih budžetskih sredstava.²¹ Međutim, i pored niske realizacije budžeta, u izveštajima se navodi poboljšanje u poređenju sa 2015. godinom, što pokazuje pozitivan trend u jačanju opštinskih kapaciteta za realizaciji budžeta.

Revizori su utvrdili da u svim opštinama na severu Kosova ne postoje razvojne strategije²² i ostali razvojni planovi. Nedostatak opšte razvojne strategije i drugih razvojnih planova čini nemogućim praćenje i merenje ispunjavanja dugoročnih i kratkoročnih ciljeva. Otuda u izveštaju stoji preporuka revizora gradonačelnicima da pristupe izradi opšte razvojne strategije i izradu akcionog plana, kako bi moglo da se prati budžetsko ispunjavanje ciljeva i prioriteta opština.

Za opštine na severu Kosova proces javnih nabavki je još uvek veliki izazov, zbog složenosti usklađivanja sa kosovskim zahtevima. Otuda se često dešava da projekti ne budu izvršeni u budžetskoj godini u kojoj je bilo planirano njihovo izvršenje, pa se sredstva i preostale aktivnosti prenose u narednu godinu za šta je potrebna posebna saglasnost Ministarstva finansija. U revizorskim izveštajima se navodi i da je upkos povećanju budžeta za kapitalne investicije, realizacija tih sredstava i dalje na niskom nivou.²³

Zajednički nalaz u revizorskim izveštajima za sve četiri posmatrane opštine je i to da opštine prikupljaju veoma malo sopstvenih prihoda. U opštinskim budžetima su sopstveni prihodi podeljeni u tri kategorije: prihodi prikupljeni od strane opštine, policijske kazne, i sudske kazne.

Prema izveštaju Ministarstva administracije i lokalne samouprave, opštine Zubin Potok, Zvečan i Laposavić su prikupile ispod 10% od predviđenih iznosa za direktne sopstvene prihode. U naplati sopstvenih prihoda opštine sa severa Kosova se pozivaju na odluke iz vremena UNMIK-a koje ne predviđaju prihode od poreza na promet i imovinu, građevinskih dozvola, korišćenja javne imovine ili ostalih izvora opštinskih prihoda po kosovskom zakonodavstvu. Otuda, sva sredstva prikupljena u ovoj budžetskoj stavci pripadaju prihodima od administrativnih такси i takse za izvode knjige rođenih, venčanih i umrlih, što ipak čine simbolična sredstva u odnosu na planirane iznose. Zanimljivo je napomenuti i to da osim opštine Zvečan,²⁴ nijedna druga opština nije napravila nijedan trošak iz ove budžetske kategorije (sopstveni prihodi).

19 Pravilnik Ministarstva finansija br. 03/2013 o godišnjim finansijskim izveštajima budžetskih organizacija, dostupno na <http://bit.ly/2tyRoqg>

20 Nacionalna Kancelarija revizije je nezavisna ustavna institucija, a više o ovoj instituciji dostupno samo na albanskom jeziku, vidi <http://bit.ly/2uwVAqS>

21 Izveštaj revizije o godišnjim finansijskim izveštajima opštine Zvečan za godinu završno sa 31. decembrom 2016., jun 2017, dostupno na <http://bit.ly/2vcjPrW>

22 Ovaj nalaz u revizorskom izveštaju izaziva sumnju, jer opština Zubin Potok ima usvojenu Strategiju razvoja opštine za period 2013-2017 i Strategiju razvoja turizma za period 2015-2020, a opština Laposavić takođe ima Strategiju razvoja turizma 2017-2022.

23 Primera radi, tokom 2016. godine u opštini Zvečan je potrošeno svega 51% budžeta za kapitalne investicije

24 Tokom 2016. godine opština Zvečan je iz kategorije sopstvenih prihoda potrošila 6.342 evra

4. Zaključak

Postoji četiri glavna izazova sa kojima se susreću opštine na severu Kosova vezano za njihovo finansiranje. Prvi izazov se tiče nezadovoljstva svih opština na severu Kosova iznosom godišnjih budžeta koji je odredila Vlada u Prištini, gde opštine tvrde da im pripadaju znatno veći iznosi budžeta od onih koji su im dodeljeni. Ovo je naročito bio problem tokom 2014. godine kada ove opštine dugo nisu htele da prihvate dodeljena budžetska sredstva.

Drugi izazov se tiče nedovoljnih kapaciteta opština da realizuju dodeljena sredstva u okviru fiskalne godine. Slaba realizacija budžeta se naročito primećuje u domenu realizacije projekata iz kapitalnih investicija, gde se projekti često prebacuju iz jedne fiskalne godine u drugu, za šta je potrebno posebno ovlašćenje Ministarstva finansija.

Treći izazov se odnosi na odbijanje ovih opština da realizuju sredstva iz budžeta iz sektora obrazovanja i zdravstva. Razlog tome leži u činjenici da su ova dva sektora predviđena da budu u nadležnosti Zajednice/Asocijacije srpskih opština, pa se realizacijom raspoloživih budžetskih sredstava u ovim oblastima smatra podrivanjem inicijativa za konačno formiranje Zajednice/Asocijacije.

Poslednji izazov se tiče odbijanja opština da sprovedu odredbe zakona o finansijama lokalnih samouprava u domenu sopstvenih prihoda. Otuda su prihodi koje opštine prikupljaju iz sopstvenih izvora zanemarljivo mali, ispod 10% od predviđenih sredstava.

Na kraju se može zaključiti da postoji pozitivan trend u procesu finansiranja opština na severu Kosova po svim pitanjima, naročito onim koja se tiču jačanja lokalnih kapaciteta za realizaciju budžetskih sredstava.

InTER – Institut za teritorijalni ekonomski razvoj – je nezavisni nevladin think tank sa misijom promocije i unapređenja održivog društveno-ekonomskog teritorijalnog razvoja na Zapadnom Balkanu.

*The North City, Čika Jovina bb, Severna Mitrovica
office@regionalnirazvoj.org • www.regionalnirazvoj.org*

Policy brief je napisan u okviru projekta "Podrška lokalnim samoupravama na severu Kosova u reformi javne uprave" finansiranog od strane Američke ambasade u Prištini, a koji realizuje institut za teritorijalni ekonomski razvoj (InTER). Projekat se realizuje u periodu mart 2016 - jul 2017.

